

# Podstawy zabezpieczenia i ratowania strażaków podczas wewnętrznych działań gaśniczych

## Temat: Pomoc poszkodowanemu strażakowi w strefie niebezpiecznej

Witold Nocoń  
Szymon Kokot-Góra  
Arkadiusz Cytawa  
Piotr Grzyb

# Uwaga:

Niniejsza prezentacja stanowi pomoc dydaktyczną do książki pt. „Podstawy zabezpieczenia i ratowania strażaków podczas wewnętrznych działań gaśniczych” i nie może być interpretowana w oderwaniu od niej.

Informacje zawarte w tej prezentacji są tylko i wyłącznie skrótem informacji zawartych w książce i to w niej opisany został pełny ich sens oraz uzasadnienie.

© Wszelkie prawa zastrzeżone, 2011

Prezentację można wykorzystywać do celów szkoleniowych pod warunkiem nie dokonywania w niej żadnych zmian.



# Rejestr zmian w prezentacji

Data modyfikacji	Naniesione zmiany	Uwagi
2011.12.15	-	Pierwsza publikacja prezentacji
2011.12.27	Poprawiono problem z polskimi czcionkami brakującymi na niektórych komputerach	
2014.10.16	Slajd 26. Było „dłuższym” a powinno być „krótszym”	

Wszelkie zauważone błędy i sugestie prosimy zgłaszać autorom na adres [ratowaniestrazakow@gmail.com](mailto:ratowaniestrazakow@gmail.com).

Najnowsza wersja do pobrania na stronie

<http://www.grupaszybkiegoreagowania.strefa.pl/>

# Pomoc poszkodowanemu strażakowi w strefie niebezpiecznej

- Potrzeby poszkodowanego strażaka
- Kiedy udzielać pomocy poszkodowanemu strażakowi w strefie niebezpiecznej
- Udzielanie pomocy poszkodowanemu strażakowi w strefie niebezpiecznej a warunki pożarowe
- Ocena stanu poszkodowanego strażaka wewnątrz strefy niebezpiecznej
- Wymiana źródła powietrza poszkodowanemu
- Uwolnienie poszkodowanego i przygotowanie do ewakuacji
- Raport dla dowodzącego akcją

# Pomoc poszkodowanemu strażakowi w strefie niebezpiecznej

---

Potrzeby poszkodowanego strażaka

# Potrzeby poszkodowanego strażaka

Tym, co najbardziej odróżnia ratowanie strażaków od ratowania osób cywilnych podczas wewnętrznych działań gaśniczych są różnice wynikające bezpośrednio z potrzeb poszkodowanego strażaka znajdującego się w strefie niebezpiecznej

- Powietrze
- Woda
- Łączność
- Ewakuacja

# Potrzeby poszkodowanego strażaka

- **Powietrze** - podstawowym czynnikiem który ogranicza możliwość przeżycia strażaka w strefie zadymionej jest ilość powietrza jaka została w jego aparacie ochrony dróg oddechowych

Dlatego podstawową czynnością, jaką trzeba wykonać ratując strażaka wewnątrz strefy zadymionej, jest dostarczenie mu **nowego aparatu powietrznego**

# Potrzeby poszkodowanego strażaka

Wyróżnić można dwa rodzaje strażaków w opałach:



- strażacy którym zabrakło powietrza
- strażacy którym wkrótce zabraknie powietrza



# Potrzeby uszkodzonego strażaka

- **Woda** - strumień wody zabezpieczający uszkodzonego przed ogniem i wysoką temperaturą

Gdy nie będzie możliwości szybkiej ewakuacji uszkodzonego w bezpieczne miejsce, trzeba zadbać o rozwinięcie linii gaśniczej do miejsca w którym znajduje się uszkodzony, by możliwe było stworzenie **ochronnej strefy** wewnątrz której odbywać się będą dalsze czynności ratownicze

# Potrzeby poszkodowanego strażaka

- **Łączność** - sprawna łączność radiowa pomiędzy poszkodowanym (jeśli ten jest przytomny) lub grupą ratunkową, a dowódcą akcji jest warunkiem koniecznym powodzenia akcji ratunkowej

Działania zmierzające do uratowania strażaka będą miały znacznie mniejsze szanse powodzenia, jeśli grupa ratunkowa nie będzie miała możliwości sprawnej komunikacji z dowódcą akcji lub jeśli działania poszukiwawcze nie będą odpowiednio koordynowane

# Potrzeby poszkodowanego strażaka

- **Ewakuacja** - potrzeba ewakuacji poszkodowanego ze strefy zadymionej jest najbardziej oczywista. Nieprzypadkowo jednak potrzeba ta wymieniona została na końcu.
  - Poszkodowany nie przeżyje jeśli skończy mu się zapas powietrza.
  - Bez ochrony przed ogniem ewakuacja poszkodowanego może okazać się niemożliwa
  - Bez odpowiedniej koordynacji, akcja nie będzie przebiegała w sposób optymalny

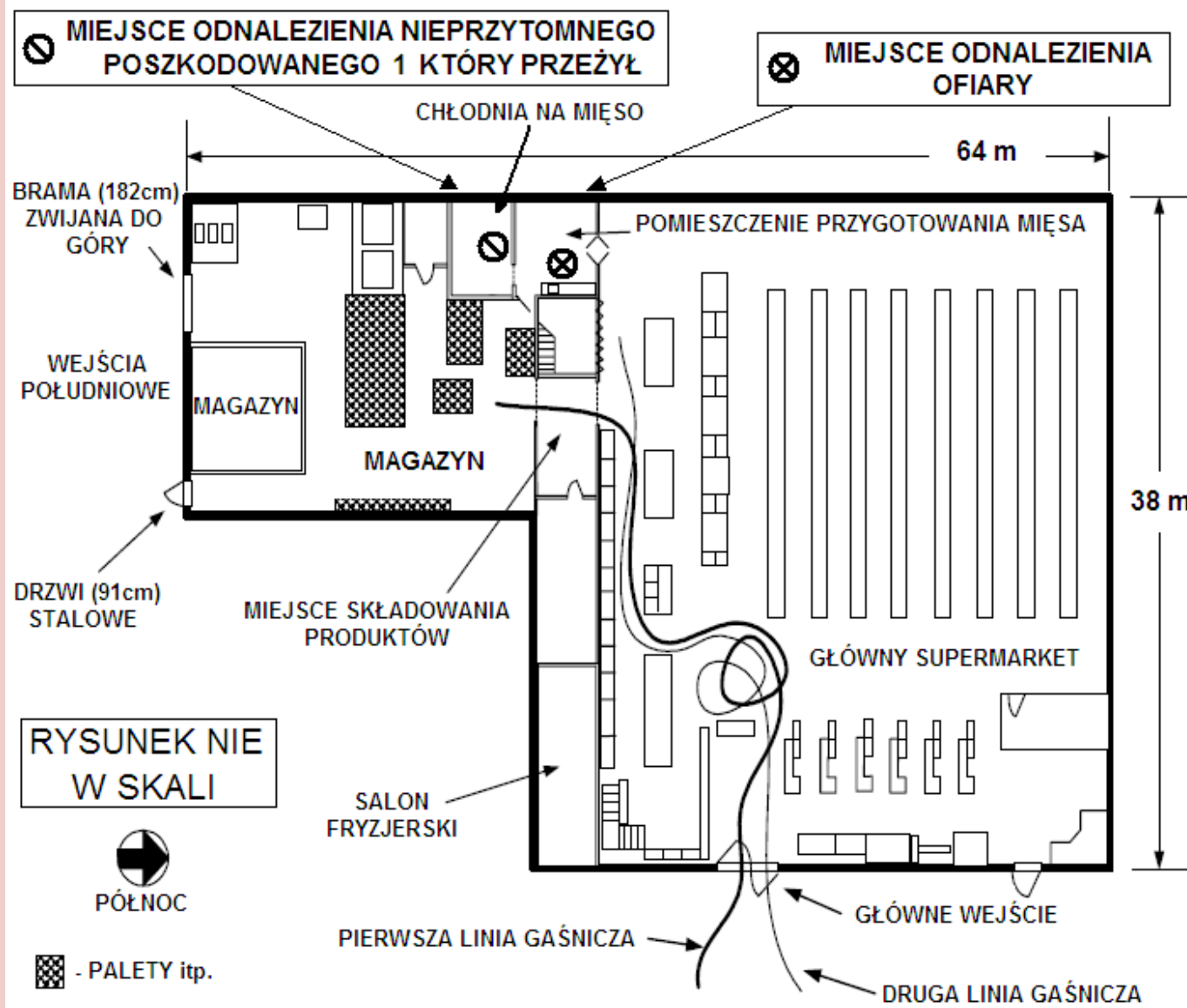
# Przykład z życia wzięty...

## Zdarzyło się naprawdę (przykład z rozdziału 6)

14 marca 2001 roku o godz. 16.45, w Phoenix (stan Arizona) w Stanach Zjednoczonych wybuchł pożar w centrum handlowo-usługowym, składającym się z kilku małych sklepów, wielkiej hali sklepowej oraz sklepu spożywczego.

Dwóch strażaków (w tym ofiara - strażak Bret Tarver), podczas wychodzenia z budynku z powodu kończącego się zapasu powietrza, wraz z czteroosobowym zastępem (zastęp gaśniczy 14), odłączyło się od grupy i zagubiło. Gdy zorientowali się, że są zagubieni strażak Tarver wezwał pomocy drogą radiową. Dowódca akcji niezwłocznie powiadomił zastęp gaśniczy 18 oraz zastęp drabiny 9 by te objęły funkcję grupy szybkiego reagowania.

# Zdarzyło się naprawdę (przykład z rozdziału 5)



## Zdarzyło się naprawdę (przykład z rozdziału 5)

Wielu spośród ratowników opuszczało strefę zagrożoną z wyczerpanym zapasem powietrza. Kilku z nich wymagało pomocy w opuszczeniu strefy. Jeden z nich po ewakuacji wymagał reanimacji. W ewakuacji ofiary brało udział kilka grup strażaków. Łącznie, **ewakuacja trwała 30 minut**, zaś od momentu wezwania przez niego pomocy, do momentu jego ewakuacji ze strefy zagrożonej minęły **53 minuty!**



## Zdarzyło się naprawdę (przykład z rozdziału 5)



# Pomoc poszkodowanemu strażakowi w strefie niebezpiecznej

---

Kiedy udzielać pomocy poszkodowanemu  
strażakowi w strefie niebezpiecznej



## Kiedy udzielać pomocy poszkodowanemu strażakowi w strefie niebezpiecznej

Po odnalezieniu poszkodowanego, jeszcze w strefie zagrożonej należy udzielić mu odpowiedniej pomocy (**potrzeby poszkodowanego strażaka**)

**Dodatkowe czynności ratownicze nie powinny stać się celem samym w sobie!**

Powstaje więc pytanie:

*Kiedy udzielać pomocy poszkodowanemu strażakowi w strefie niebezpiecznej?*

Kiedy udzielać pomocy poszkodowanemu strażakowi w strefie niebezpiecznej

**Prosta zasada:** Grupa ratunkowa może **nie wykonywać** żadnych dodatkowych czynności ratowniczych w strefie niebezpiecznej **tylko wtedy**, gdy **na pewno** będzie w stanie ewakuować poszkodowanego **w ciągu 1 minuty**

Skąd wiedzieć, że na pewno uda się ewakuować poszkodowanego w ciągu jednej minuty?



## Kiedy udzielać pomocy poszkodowanemu strażakowi w strefie niebezpiecznej

- Oszacowanie czasu potrzebnego do ewakuacji musi być poparte **doświadczeniem zdobytym na ćwiczeniach (w realistycznych warunkach)**.
- Czas „**1 minuty**” jest oczywiście umowny, ale zasadę należy zapamiętać i kierować się nią przy podjęciu decyzji o udzielaniu pomocy poszkodowanemu strażakowi w strefie zagrożonej.

# Kiedy udzielać pomocy poszkodowanemu strażakowi w strefie niebezpiecznej

## Kilka prostych pytań:

- **Jak daleko** od wyjścia znajduje się poszkodowany?
- Czy poszkodowany znajduje się **na tym samym poziomie** co wyjście ze strefy?
- **Przez jakiego** ewakuację zagrażoną?
- Czy poszkodowany może być **przebiegiem**?
- Na ile **zwiększy** się czas ewakuacji?
- **Ile powie**ć?

Jeśli **przynajmniej jeden z tych czynników** może uniemożliwić szybką ewakuację poszkodowanego, przyjąć należy, że ewakuacja w czasie mniejszym niż „jedna minuta” nie będzie możliwa

Kiedy udzielać pomocy poszkodowanemu strażakowi w strefie niebezpiecznej

Czy grupa ratunkowa zdoła samodzielnie ewakuować poszkodowanego?

Jeśli po odnalezieniu poszkodowanego, strażacy grupy ratunkowej posiadają **mniej niż 2/3 zapasu powietrza**, to trzeba założyć, że **nie zdołają oni samodzielnie ewakuować poszkodowanego**



# Pomoc poszkodowanemu strażakowi w strefie niebezpiecznej

---

Udzielanie pomocy poszkodowanemu a  
warunki pożarowe

# Udzielanie pomocy poszkodowanemu a warunki pożarowe

Jakiej pomocy udzielać w zależności od **warunków pożarowych** panujących w miejscu w którym znajduje się poszkodowany?

Warunki pożarowe można umownie podzielić na trzy następujące kategorie:

- **lekkie** - brak podwyższonej temperatury lub temperatura nieznacznie podwyższona, słabe zadymienie
- **średnie** - podwyższona temperatura odczuwana jako "ciepła", z zadymieniem sięgającym prawie podłogi i ciągle się pogarszające
- **ciężkie** - wysoka temperatura odczuwana jako "gorąca" z gęstym intensywnie wydobywającym się dymem

# Udzielanie pomocy poszkodowanemu a warunki pożarowe

W przypadku **ciężkich** warunków:

Jeżeli poszkodowany znajduje się w miejscu **bezpośrednio zagrożonym** przez pożar, należy **bezzwłocznie ewakuować** go w **bezpieczne miejsce**



Dla strażaka mającego sprawny AODO, może to być nawet pomieszczenie silnie zadymione, które nie jest zbyt nagrzane i nie ma w nim bezpośredniego zagrożenia przez ogień



# Udzielanie pomocy poszkodowanemu a warunki pożarowe

W przypadku **ciężkich** warunków:



Jeśli szybkie wyniesienie poszkodowanego z pomieszczenia objętego pożarem nie będzie możliwe (**przywalenie, unieruchomienie** itp.)



Jak najszybsza ochrona miejsca za pomocą **linii gaśniczej** w celu umożliwienia prowadzenia dalszej akcji ratowniczej

# Udzielanie pomocy poszkodowanemu a warunki pożarowe

W przypadku **średnich** lub **lekkich** warunków:

Jeżeli:

- nie ma bezpośredniego zagrożenia przez pożar

oraz

- nie jest możliwa ewakuacja w czasie nie krótszym niż 1 minuta



Ocena stanu  
poszkodowanego

# Pomoc poszkodowanemu strażakowi w strefie niebezpiecznej

---

Ocena stanu poszkodowanego

# Ocena stanu poszkodowanego

Po odnalezieniu poszkodowanego należy wykonać następujące czynności:

1. Przewrócenie poszkodowanego na plecy
2. Wyłączenie sygnalizatora bezruchu poszkodowanego
3. Powiadomienie dowódcy o odnalezieniu poszkodowanego
4. Szybka ocena stanu poszkodowanego strażaka

# Ocena stanu poszkodowanego

**Od samego początku należy pamiętać:**



**Poszkodowany strażak może być agresywny w stosunku do ratowników!!!**

Strażak pozbawiony powietrza może próbować zerwać maskę aparatu ratownika



# Ocena stanu poszkodowanego

## 1. Przewrócenie poszkodowanego na plecy



W większości przypadków, nieprzytomny poszkodowany znajdował się będzie w **pozycji na brzuchu**

Po odnalezieniu poszkodowanego, w miarę możliwości należy **obrócić go na plecy**, by możliwa była dalsza ocena jego stanu

# Ocena stanu poszkodowanego

2. Wyłączenie sygnalizatora bezruchu poszkodowanego **jest ważne z kilku powodów:**



- Dźwięk alarmu sygnalizatora **nie pomoże w skupieniu się ratowników**
- Dźwięk alarmu sygnalizatora może **skutecznie utrudnić, bądź uniemożliwić komunikację radiową**

# Ocena stanu poszkodowanego

2. Wyłączenie sygnalizatora bezruchu poszkodowanego **jest ważne z kilku powodów:**



- Dźwięk alarmu sygnalizatora skutecznie **uniemożliwi** też **usłyszenie** sygnalizatorów innych strażaków znajdujących się w pobliżu



# Ocena stanu uszkodzonego

## 2. Wyłącznie sygnalizatora bezruchu uszkodzonego



- Ratownicy muszą umieć odslugiwać sygnalizatory bez posługiwania się wzrokiem oraz w rękawicach
- Trzeba znać na pamięć różne typy sygnalizatorów (również te z sąsiednich komend/jednostek)

# Ocena stanu poszkodowanego

## 3. Powiadomienie dowódcy o odnalezieniu poszkodowanego. **W szczególności:**



- Gdzie znajduje się poszkodowany?
- Czy do uwolnienia poszkodowanego potrzebne będą większe siły i środki oraz dodatkowy sprzęt (w przypadku oczywistych unieruchomień)?
- Jakie warunki pożarowe występują w miejscu w którym odnaleziono poszkodowanego?

# Ocena stanu poszkodowanego

4. Szybka ocena stanu poszkodowanego strażaka – zajęcie pozycji przez ratowników (w miarę możliwości!)



Ratownik „prowadzący” zajmuje pozycję przy głowie i kolanami stabilizuje głowę poszkodowanego

Ratownik niosący aparat oddechowy dla poszkodowany zajmuje miejsce obok poszkodowanego by mieć dobry dostęp do niego

# Ocena stanu poszkodowanego

4. Szybka ocena stanu poszkodowanego strażaka

A) Czy poszkodowany jest przytomny?

B) Czy poszkodowany oddycha i czy jego aparat jest sprawny?

# Ocena stanu poszkodowanego

4. Szybka ocena stanu poszkodowanego strażaka: A) Czy jest przytomny?



Lekkie uderzenie w hełm poszkodowanego i głośne zapytanie:  
**"Słyszysz mnie?  
Jak się czujesz?"**

Przytomny strażak może być w stanie pomóc w swojej ewakuacji

Ewakuacja nieprzytomnego będzie znacznie trudniejsza.

# Ocena stanu poszkodowanego

4. Szybka ocena stanu poszkodowanego strażaka: A) Czy jest **przytomny**?



Należy postarać się o komfort psychiczny poszkodowanego:  
**"Mamy dla Ciebie powietrze. Zaraz Cię stąd wyciągniemy! Słyszysz mnie?"**

Zapewnienie o dostarczeniu poszkodowanemu powietrza może być ważne dla bezpieczeństwa samych ratowników

# Ocena stanu poszkodowanego

## 4. Szybka ocena stanu poszkodowanego strażaka: B) Czy oddycha czy AODO sprawny?

- Informacja o tym czy poszkodowany oddycha będzie czynnikiem przesądzającym o dalszym przebiegu akcji.
- Jeśli okaże się, że poszkodowany nie oddycha, konieczna będzie jego natychmiastowa i jak najszybsza ewakuacja ze strefy zadymionej
- W strefie niebezpiecznej nie będzie żadnej możliwości prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej

# Ocena stanu poszkodowanego

4. Szybka ocena stanu poszkodowanego  
strażaka: **B) Czy oddycha czy AODO sprawny?**

- **Jedynie szybka ewakuacja ze strefy**, oraz szybko podjęta akcja reanimacyjna będzie dawała szanse na uratowanie poszkodowanego (gdy ten nie oddycha)
- **Sam proces sprawdzenia oddechu u poszkodowanego mającego na sobie aparat ochrony dróg oddechowych** znacznie różni się od standardowego sprawdzania oddechu.



# Ocena stanu poszkodowanego

4. Szybka ocena stanu poszkodowanego  
strażaka: B) Czy oddycha czy AODO sprawny?

## Procedura:

1. Sprawdzenie czy zachodzi wymiana powietrza na automacie oddechowym aparatu poszkodowanego
2. Szybkie sprawdzenie poprawności działania aparatu
3. Sprawdzenie ciśnienia w butli aparatu poszkodowanego

# Ocena stanu poszkodowanego

4. Szybka ocena stanu poszkodowanego strażaka: B) Czy oddycha czy AODO sprawny?

## 1. Wymiana powietrza na automacie oddechowym



- Przyłożenie ucha w okolice maski poszkodowanego
- Konieczne może być wstrzymanie oddechu przez ratowników by się nie pomylić
- Dodatkowo sprawdzić należy integralność maski (czy wizjer nie jest uszkodzony itp.)

# Ocena stanu poszkodowanego

4. Szybka ocena stanu poszkodowanego strażaka: B) Czy oddycha czy AODO sprawny?

## 1. Wymiana powietrza na automacie oddechowym



Jeśli wymiana powietrza jest słyszalna



Poszkodowany oddycha a jego aparat jest sprawny



Przejdźcie do punktu 3 procedury

# Ocena stanu poszkodowanego

4. Szybka ocena stanu poszkodowanego strażaka: B) Czy oddycha czy AODO sprawny?

## 1. Wymiana powietrza na automacie oddechowym



Brak wymiany powietrza

Zatrzymanie  
oddechu

AODO  
uszkodzony  
lub brak  
powietrza



**Natychmiastowa ewakuacja!!!**

Jak to sprawdzić?  
(punkt 2 procedury)

# Ocena stanu uszkodowanego

4. Szybka ocena stanu uszkodowanego strażaka: B) Czy oddycha czy AODO sprawny?

## 2. Poprawność działania aparatu



- Szybkie sprawdzenie poprawności działania aparatu polega na lekkim odciągnięciu maski uszkodowanego
- Jeśli aparat jest sprawny i nie wyczerpał się zapas powietrza, słyszalny będzie syk powietrza uciekającego spod maski (dotyczy o oczywście tylko aparatów nadciśnieniowych)

# Ocena stanu uszkodzanego

4. Szybka ocena stanu uszkodzanego strażaka: B) Czy oddycha czy AODO sprawny?

## 2. Poprawność działania aparatu



Jeśli **aparat jest sprawny** (powietrze ucieka spod maski), ale **uszkodzony nie oddycha** (brak wymiany powietrza na automacie oddechowym)



**Natychmiastowa ewakuacja!!!**

# Ocena stanu uszkodzonego

4. Szybka ocena stanu uszkodzonego strażaka: B) Czy oddycha czy AODO sprawny?

## 3. Ciśnienie w butli aparatu



- Sprawdzenie ciśnienia w butli poprzez odczytanie wskazania manometru
- Jeżeli uszkodzony oddycha (punkty 1 i 2) należy rozważyć czy konieczna jest wymiana źródła powietrza uszkodzanemu

# Ocena stanu uszkodzonego

4. Szybka ocena stanu uszkodzonego strażaka: B) Czy oddycha czy AODO sprawny?

## 3. Ciśnienie w butli aparatu



Wymiana zawsze gdy:

- Uaktywnił się alarm niskiego ciśnienia
- Grupa ratunkowa musi opuścić strefę zagrożoną bez uszkodzonego



# Ocena stanu poszkodowanego

4. Szybka ocena stanu poszkodowanego strażaka: B) Czy oddycha czy AODO sprawny?

## 3. Ciśnienie w butli aparatu

Dodatkowy aparat przyniesiony dla poszkodowanego można zostawić

tylko w przypadku stwierdzenia braku oddechu u poszkodowanego



Nie ma pewności, że poszkodowanego uda się ewakuować przed wyczerpaniem się powietrza w jego aparacie!!

# Pomoc poszkodowanemu strażakowi w strefie niebezpiecznej

---

Wymiana źródła powietrza  
poszkodowanemu

# Wymiana źródła powietrza poszkodowanemu

- Zapewnienie nowego źródła powietrza poszkodowanemu **może okazać się najważniejszą czynnością ratującą mu życie!**
- Wymiana źródła powietrza musi być **przeprowadzona możliwie szybko**, z uwzględnieniem zminimalizowania czasu wystawienia poszkodowanego na działanie dymu i gazów pożarowych
- Wymiana źródła powietrza **musi być dokładnie przećwiczona!**

# Wymiana źródła powietrza poszkodowanemu

Jeżeli maska poszkodowanego nie jest uszkodzona, wymiana źródła powietrza polega na zamianie automatów oddechowych



Strażak niosący aparat będzie dołączać automat oddechowy nowego aparatu do maski poszkodowanego

Strażak znajdujący się przy głowie poszkodowanego będzie odłączać mu jego automat

# Wymiana źródła powietrza poszkodowanemu

Ratownik znajdujący się obok poszkodowanego  
przygotowuje dodatkowy aparat:



Umieszczenie aparatu obok  
poszkodowanego

Odkręcenie zaworu butli aparatu

Odkręcając zawór należy trzymać  
w dłoni automat oddechowy by w  
razie potrzeby zamknąć ręcznie  
zawór automatu

# Wymiana źródła powietrza poszkodowanemu

Zamiana automatów oddechowych musi być przeprowadzona w jak najkrótszym czasie:



Ratownik który dołączał będzie automat oddechowy obejmuje otwór maski do którego przypięty jest automat oddechowy poszkodowanego (ułatwi to szybkie dołączenie automatu w zadymieniu)

Przepięcie automatów na wyraźny znak ratownika dołączającego automat nowego aparatu

# Wymiana źródła powietrza poszkodowanemu

Ręczne wykonanie „**pierwszego wdechu**” (konieczne w niektórych aparatach) oraz **przedmuchiwanie maski**:



Nieprzytomny  
poszkodowany może nie  
być w stanie wykonać  
pierwszego wdechu  
otwierającego zawór  
automatu oddechowego

# Wymiana źródła powietrza poszkodowanemu

- Jeśli **maska** poszkodowanego będzie **uszkodzona**, konieczne będzie założenie mu nowej maski **przyniesionej razem z dodatkowym aparatem**
- Wymiana taka będzie **bardziej czasochłonna** niż wymiana samego automatu oddechowego
- Mimo wszystko, w przypadku gdy ewakuacja poszkodowanego nie będzie wyjątkowo prosta i przewidujemy że zajmie więcej niż 1-2 minuty, **wymiana maski może być jedynym sposobem na szybkie zapewnienie mu świeżego powietrza**



# Wymiana źródła powietrza poszkodowanemu

## Wymiana maski poszkodowanemu:



Ratownik obsługujący dodatkowy aparat oddechowy musi wyjąć maskę z pojemnika i podłączyć automat oddechowy aparatu do tej maski

Aby możliwe było szybkie założenie maski na twarz poszkodowanego, konieczne jest przełożenie pasków tej maski na wizjer

# Wymiana źródła powietrza poszkodowanemu

## Wymiana maski poszkodowanemu:



W tym samym czasie, ratownik znajdujący się przy głowie poszkodowanego musi zdjąć jego hełm oraz zsunąć jego kominiarkę do tyłu

Następnie, należy odpiąć paski, przytrzymując maskę na twarzy (mniejszy to ekspozycję poszkodowanego na działanie dymu oraz temperatury).

# Wymiana źródła powietrza poszkodowanemu

## Wymiana maski poszkodowanemu:



Po przygotowaniu nowej maski, na wyraźny znak jednego z ratowników należy szybko zdjąć maskę poszkodowanego i nałożyć na jego twarz maskę dodatkowego aparatu

# Wymiana źródła powietrza poszkodowanemu

## Wymiana maski poszkodowanemu:



Po nałożeniu maski dodatkowego aparatu, jeden z ratowników musi przytrzymać ją przy twarzy poszkodowanego, gdy drugi zakładał będzie paski tej maski na głowę

W tym samym czasie, ratownik przytrzymujący maskę powinien ręcznie otworzyć zwór dodatkowy automatu oddechowego by przedmuchać i/lub otworzyć zawór ten zawór

# Wymiana źródła powietrza poszkodowanemu

## Wymiana maski poszkodowanemu:



Po upewnieniu się, że nowa maska została poprawnie uszczelniona na twarzy, należy ponownie nałożyć kominiarkę oraz hełm

# Pomoc poszkodowanemu strażakowi w strefie niebezpiecznej

---

Uwolnienie poszkodowanego i  
przygotowanie do ewakuacji

# Uwolnienie poszkodowanego i przygotowanie do ewakuacji

- Po zapewnieniu poszkodowanemu świeżego źródła powietrza trzeba sprawdzić, czy nie jest on w jakiś sposób **unieruchomiony**
- Większe elementy którymi będzie przywalony staną się oczywiste już po dojściu do niego
- **Poszkodowany może być jednak zaplątany** w przewody, druty, kable itp.
- Dlatego szybkie sprawdzenie stanu jego uwięzienia powinno poprzedzić rozpoczęcie ewakuacji

# Uwolnienie poszkodowanego i przygotowanie do ewakuacji

Jeśli poszkodowany nie jest już **uwięziony** czy **zaplątany**, należy **przygotować go do ewakuacji**.



Najważniejsze jest zabezpieczenie dodatkowego aparatu oddechowego

Aparat ten należy zabezpieczyć w taki sposób, by przewód łączący aparat z automatem oddechowym nie był zbyt naciągnięty. Mogłoby to spowodować zerwanie maski poszkodowanego podczas ewakuacji.



# Pomoc poszkodowanemu strażakowi w strefie niebezpiecznej

---

Raport dla dowodzącego akcją

# Raport dla dowodzącego akcją

- Przed rozpoczęciem ewakuacji należy powiadomić dowodzącego działaniami o stanie poszkodowanego oraz o rozpoczęciu ewakuacji.
- Ratownicy muszą wziąć pod uwagę swoje zmęczenie oraz zapas powietrza jaki pozostał w ich aparatach.
- Jeżeli grupa ta zapewniła poszkodowanemu zapas powietrza, jeżeli ten oddycha, a miejsce w którym się znajduje nie jest bezpośrednio zagrożone przez ogień, może się okazać, że najlepszym rozwiązaniem dla powodzenia całej akcji ratowniczej będzie wycofanie się tej grupy ratowników.

# Raport dla dowodzącego akcją

- Po zabezpieczeniu poszkodowanego, oraz w sytuacji w której idzie już do niego kolejna grupa ratowników, wycofanie się ratowników i umożliwienie przejęcia poszkodowanego przez grupę nie zmęczoną i posiadającą duży zapas powietrza **będzie prawdopodobnie najlepszym rozwiązaniem.**